

نگاهی به مطرح شدن فیروز، خواننده بزرگ لبنان، در رسانه‌های ایران

چراغی که به خانه رواست

بینا یاری

بازتاب حضور دوم امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، در

لبنان پس از انفجار مردادماه گذشته بندرگاه بیروت، دیداری بود که او با بانوی آواز جهان عرب، فیروز، انجام داد. و این گونه اسم این خواننده پرآوازه که در دهه نهم عمر خویش به سر می‌برد در رسانه‌ها مطرح شد.

هر چند مطرح شدن او در رسانه‌های کشورمان شاید در وهله اول به علت دست‌کاری فتوشاپی عکس او بود اما با تمام این حواشی یک نکته مهم در دل خود داشت. او یک خواننده زن بود که احترامش از سوی

رئیس‌جمهور فرانسه به‌جا آورده شده بود و البته نامش در رسانه‌های ایران هم پررنگ شد. به همین دلایلی که رئیس‌جمهور کشور فرانسه به آن اهمیت داد و نه به دلیل آنکه این خواننده جایگاه مردمی بزرگی دارد.

دنگ و دونگ

سودای سلبریتی شدن آوازخوان نوجوان نواحی

لیلا موسی زاده

شهرت، سودای اغلب کسانی است که پا به عرصه هنر و خاصه موسیقی می‌گذارند آن هم در دورانی که بک‌اثر قابلیت نشر میلیاردری در دقیقه و دیده شدن جهانی را در دنیای وب دارد. از این رو فرقی ندارد یک نوجوان کم‌بضاعت تربت‌جامی این خواسته را داشته باشد یا یک موزیسین پایتخت‌نشین از طبقه مرفه اجتماعی. اما آنچه مهم است شیوه‌ای است که برای شهرت از جنس موسیقی انتظار می‌رود.

چند سال پیش در جشنواره موسیقی جوان همان سالی که برای اولین بار به همت دکتر هومان اسعدی و همکار موسیقی‌ساز و پژوهش‌گر بخش موسیقی نواحی به جشنواره افزوده شد، کودک خراسانی خردسالی که با کمک پدر و مادر روی صندلی نشست و آواز خواند مورد حمایت و تشویق داوران و دبیر واقع شد، هر چند این آواز آن چنان ژوست و شنیدنی نبود اما با توجه به سن کم شرکت‌کننده و ضرورت تشویق همت او برای حضور در جشنواره و خریدن زحمت دوری راه از

تربت‌جام تا تهران و ادب میهمان‌داری و احترام به خاندان بزرگ موسیقی تربت‌جام، نورمحمد درپور، حکم می‌کرد که از این کودک که نوه استاد نورمحمد درپور بود قدر دانی شود. تا اکنون که بعد از مرگ بزرگان تربت‌جام از جمله نورمحمد درپور، در ادامه و حیات موسیقی مقامی آن خطه شک و شهبه‌وار دساخته بود کورسوی امید به خاموشی نگراید و با دست‌های حمایتگر جشنواره و جوان تحسین اساتید بزرگ موسیقی نواحی و وظیفه‌های بردوش خانواده درپور گذاشته شود که ادامه‌دهنده راه آن استاد بزرگ باشند و حیات موسیقی تربت‌جام را دوباره موجب شوند. نگاهی شایسته که از اساتید موسیقی نواحی و اتنوموزیک‌لگهای دانشگاه در هیأت ژوری جز این انتظار نمی‌رفت. باری، دفعه اول این گونه سپری شد، دوره‌های بعدی نیز این کودک دوباره شرکت کرد و باز هم در برابر شرکت‌کنندگان شاخه آواز تربت‌جام در گروه سنی الف به لحاظ صغر سنی مورد حمایت واقع شد و از آنجایی که اصولاً شرکت‌کنندگان این گروه رقابتی انگشت‌شمار بودند چند باری باز هم حمایت و تشویق درپور ادامه یافت در حالی که

ایرادات آوازی و نواختن نوازنده جواب آواز هم‌راه او بر همگان عیان بود. از این رو تنها نگاه حمایتی جشنواره، شاملش بود تا تلاش خود را بهتر کند و راه‌رست‌را زودتر بیابد. مادر یکی دوسال گذشته مساله جایزه گرفتن‌های مبین درپور به شکل یک معضل جدی خود را نشان داده است و آن هم توقعی است که در خانواده برای شهرت بیشتر به سبب این جایزه‌ها شکل گرفته. بدین گونه که پس از به وجود آمدن بر نامه‌های تلویزیونی ستاره‌سازی همچون عصر جدید در صداوسیما، که کپی‌برداری ضعیفی از نمونه‌های خارجی است، پدر این نوجوان کم‌سن و سال بارها اعلام کرده است که مبین به اندازه کافی دیده نشده است و نیامی شود. اسخنی که همگان را بنوعی حیرت‌زده ساخته است.

آنچه مسلم است پدر او انتظار دارد تا نوجوانش همچون ستاره‌های مشهور باشد (و شاید او را چنین می‌داند) بدون اینکه مراتب آن را در هنرش طی کرده باشد و این ستاره شدن را در عمق یافتن هنر بجوید. که این شیوه تفکر معضلی آسیب‌رسان از جانب خود او بر آینده نوجوانش است. خواسته‌ای که مانع فراگیری و عمق گرفتن آواز در درپور

کوچک خواهد شد و او را اسیر دیده شدن و تحسین کردن‌ها خواهد کرد. مسائلی که در پنجاه سال پیش راه به کاباره داشت و حالا کیچ‌هایی همانند هم‌راهی را پرورده است. هر چند از نظر هنر و مهارت آواز درپور کوچک در پله‌های ابتدایی راه قرار دارد اما گویا پدرش از این پلکان طولانی طی مدارج و هنرآموزی خبر ندارد و تنها از گرفتن جایزه حمایتی که حالا مخرب نوجوان او شده است تنها مشهور شدن را می‌خواهد و در این راستا تلاش می‌کند این‌که به هنر فرزندش عمق ببخشد.

روزگاری این معضل پس از به روی سن بردن

اغلب هنرمندان نواحی به درستی برای آنان تشخیص داده و رصد نشده بود. همان معضلی که اگر در آن روزگار بدان واقعی نهاده می‌شد که به درستی هشدار می‌بود درباره جاری ساختن مختصات زندگی شهری برای روستاییان حالا این پرسش برای بخش نواحی جشنواره موسیقی جوان نیز مصداقی چون درپور پیدانمی‌کرد که این گونه زنگ‌های خطر انحراف از اصل حمایتی را به صدا در بیاورد که چرا مناسبات شهری را بر موسیقی درون روستاها جاری می‌سازد؟ و با معیارها، مختصات، آداب و مظهر و شهرت شهری به موسیقی نواحی می‌پردازد؟

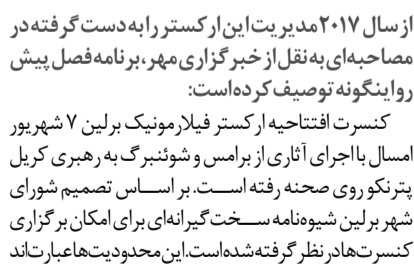

از اشغال صندلی تماشاچیان با حداکثر ۲۵ تا ۳۰ درصد ظرفیت سالن، رعایت فاصله‌جانبی مخاطبان، استفاده از ماسک در تمام مدت حضور، اجراهای بدون انترآکت، اسکن بلیت‌ها، راه‌دور، تهیه هوای مضاعف و سایر موارد. از سوی دیگر نوازندگان نیز پس از ۵ ماه دور کاری بالاخره با رعایت فواصل تعیین‌شده و سایر تمهیدات تمرینات حضوری را از سر گرفته‌اند. تعداد قابل توجهی از برنامه‌ها به‌طور کلی حذف شده‌اند، مانند برنامه سفر از کستر به ایالات متحده که برای نوامبر سال جاری پیش‌بینی شده بود. بخش اصلی نگرانی مانع‌گشتن که با کاهش تعداد برنامه‌ها پدید می‌آید، این بدان معناست که با کاهش چشمگیری دست می‌دهیم و این بدان معناست که با کاهش نگرانی‌ها برای از درآمد کستر مواجه خواهیم شد، بنابراین نگرانی‌ها برای سال آینده جدی‌تر هم خواهند بود. ادغان می‌کنم که گرمی یک کنسرت، موجی است که از سوسو مخاطبان به‌صحنه و هنرمندان از کستر روان شده و الهام‌بخش احساس آن‌ها در هنگام اجرای می‌شود. به‌تازگی به تماشای یک کنسرت در سالن بولدر دعوت شده بودم. این برنامه با کستر بزرگ فقط برای ۱۵۰ مخاطب اجرا می‌شد. واقعاً احساس عجیبی داشتم. نوعی حس سترون بودن در واقع احساس می‌کردم این از کستر بزرگ به‌صورت خصوصی استخدام‌شده تا فقط برای شخص من

بنواز. البته شاید به‌نوعی معتقد باشید که خود این هم تجربه جالبی می‌تواند باشد. اما فراموش نکنیم که نقطه تکامل یک اثر هنری یا آفرینش هنری بر خورداری حد اکثری مردم از آن اثر هنری است. البته ما با چنین شرایطی آشنایی داریم. به‌عنوان مثال در ضبط یک سی‌دی اصلاً شنونده‌ای وجود ندارد. موسیقی که به این نحو تولید می‌شود از کیفیت بسیار بالایی برخوردار است و ضبط‌های مطرحی از آن کستر فیلارمونیک برلین وجود دارد اما من بر این باورم که علیرغم همه این اوصاف، لحظات شگفت‌انگیز اجرای یک اثر موسیقایی تنها در کنار شنوندگان است که به‌او یک بلوغ خودمی‌رساند. بر اساس شیوه‌نامه‌های تدوین‌شده اکنون حداکثر بین ۶۵ تا ۶۸ نوازنده، روی صحنه جای می‌گیرند. به این صورت که بین نوازندگان سازهای زهی یک متر و بین نوازندگان سازهای بادی یک متر و نیم فاصله گذاری شده است. بنابراین باید قطعاً متوجه‌ایم که با این فاصله‌ها، کستر کامل و پر تعداد نیاز دارد کنار گذاشته شوند. در واقع تا پایان فصل جاری خبری از اجرای سمفونی‌های مال‌برو و کنترپاچا در اشتراوس به گوش نخواهد رسید. شاید بتوان گفت خوبی وپروس کرونا این است که به ما می‌داند که به‌دنبال عطف‌پذیری بیشتری بر نامرئی‌ها کنیم و بیاموزیم که برای تدوین برنامه‌های کوتاه‌تر با خروجی و نتیجه مثبت و مناسب تجربه‌اندوژی کنیم.

فصل جدید ارکستر فیلارمونیک برلین با رعایت فاصله نوازندگان

بدون اجرایی از آثار مالر، اشتراوس و بروکنر

از سال ۲۰۱۷ مدیریتی این ارکستر را به دست گرفته در مصاحبه‌ای به نقل از خبرگزاری مهر، برنامه فصل پیش رو این‌گونه توصیف کرده است: کنسرت افتتاحیه ارکستر فیلارمونیک برلین ۷ شهریور امسال با اجرای آثاری از برامس و شوپن بزرگ به رهبری کریل پترنکو روی صحنه رفته است. بر اساس تصمیم شورای شهر برلین شیوه‌نامه سخت‌گیرانه‌ای برای امکان برگزاری کنسرت‌ها در نظر گرفته شده است. این محدودیت‌ها عبارت‌اند

از کستر فیلارمونیک برلین ارکستری پرسابقه و شهرت در اجرای موسیقی کلاسیک جهان است. آن قدر که این ارکستر ۱۳۸ ساله، منتهای آمال و آرزوهای هر نوازنده سازهای غربی و برهبران ارکستر بوده و هست. این ارکستر با توجه به قدمت زیاد و کیفیت طراز اول، مدیریتی قوی و داشتن رهبران پر آوازه‌ای چون هربرت فون کاران، کلود یوآدودر گذشته و والری گریگ و سیمون راتل در چند سال اخیر و داشتن نظم و انضباط مثال‌زدنی و برنامه‌ریزی دقیق و مدیریت کارآمد و منحصر به فرد، به‌عنوان الگوی سایر ارکسترهای سمفونیک و فیلارمونیک دنیا به حساب می‌آید. با شیوع بیماری کووید ۱۹ تعطیلی برنامه‌های کنسرت موسیقی در سراسر دنیا این ارکستر نیز بعد از ۵ ماه تعطیلی، از هفته پیش فصل جدیدش را با لحاظ کردن فاصله گذاری بین نوازندگان و حاضرین در سالن آغاز کرده است. مدیر ارکستر فیلارمونیک برلین، آندراز بیستمان که

نوا

صدور مجوز انتشار ۵ تک‌آهنگ بدون آهنگساز، خواننده و شاعر

به گزارش روابط عمومی دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مجوز انتشار ۵ تک‌آهنگ با مضمون عاشورایی از سوی واحد نظارت و ارزشیابی دفتر موسیقی صادر شد. واحد نظارت و ارزشیابی دفتر موسیقی در هفته‌های اخیر مجوز پنج تک‌آهنگ و ۲۳ آوای پیشواز عاشورایی و مذهبی را صادر کرد. قطعات «لیلیک یا حسین»، «در وصال چه را بیاموزم» و «یا حسین» از جمله قطعاتی هستند که مجوز انتشار گرفتند. خبر صدور مجوز انتشار این پنج قطعه در حالی است که دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شاعران، آهنگسازان و خوانندگان این آثار را منتشر نکرده است.

بزرگاری جشنواره موسیقی کیش در آبان ماه

دبیر هنری سومین جشنواره موسیقی کیش درباره جزئیات برگزاری این رویداد هنری در آبان ماه سال جاری توضیحاتی ارائه داده است: «تجربه برگزاری نخستین جشنواره موسیقی کیش که در بخش رقابتی بر پایه گروه نوازی موسیقی کلاسیک ایرانی بود دومین جشنواره این منطقه که در راستای موسیقی سواحل جنوبی ایران در امتداد دریای عمان تا خلیج فارس برگزار شد، با بهره‌مندی از مشورت اساتید موسیقی ایرانی و نظرات مشورتی شورای سیاست‌گذاری سازمان منطقه آزاد کیش، توفیق برگزاری سومین جشنواره موسیقی جزیره نیز حاصل شده است. در این راستا، رویکرد و اوصالت سومین جشنواره موسیقی کیش را بر پایه حرکات آیینی ایران به‌صورت غیر رقابتی است. این رویداد با هدف حفظ و اشاعه فرهنگ غنی ایرانی، خلق و آفرینش مقام‌های موسیقایی با تکیه بر فرهنگ عامه و اجتماعی نواحی مختلف، ترغیب نسل جوان به هنر معاصر با رویکرد به اصالت و هویت احیای گردشگری هنری در معرفی جزیره زیبای کیش در قالب هنر ناب ایرانی و ابداع پیام مهر و مودت و دوستی از مجرای موسیقی اصیل بومی کشور، شکل خواهد گرفت.

نونا

هم نواز ۲ ۲۵ قطعه از استاد فرامرز پایور برای نی

آوانویسی و اجرا: سیامک جهانگیری
ناشر: موسسه فرهنگی هنری ماهور
تاریخ: شهریور ۹۹
کتاب حاضر با هدف تدوین و گردآوری قطعات موسیقی کلاسیک ایرانی برای سازی در ادامه مجموعه‌های هم‌نواز تنظیم شده است. هدف از این کار افزودن به کارگان اجرایی سازی و بالا بردن سطح تکنیکی و اجرایی در این ساز از جنبه‌های مختلف است. در این مجموعه، با تمرکز بر قطعات استاد فرامرز پایور و ساز سنتور، با توجه به توانایی و ظرفیت‌های صوتی آن ساز، قطعاتی خاص از کارگان اجرایی ایشان که قابل ترجمان و اجرا برای سازی است گزینش شده تا ضمن برخورداری از ویژگی‌های فنی و بیانی ساز سنتور، بتوان چالش‌های خاص آن ساز را در سازی نساز دنبال کرد و لذا از جهت مختلف، این تبدیل و انطباق می‌تواند برای ساز نی و نوازنده آن حائز اهمیت باشد. افزون بر این‌ها، ساز سنتور به‌عنوان سازی با فواصل مطلق می‌تواند مبنای صوتی خوبی در اجرای فواصل موسیقی دستگامی برای سازی نیز قرار گیرد. ترکیب صداها در مناطق صوتی گوناگون و شیوای صدایی این دو ساز در ترکیب باهم، ترجمان تکنیک‌های خاص ساز سنتور و تبدیل آن برای سازی، همپوشانی یا عدم همپوشانی صداها در مناطق صوتی مختلف، توازن دینامیکی در بخش‌های گوناگون دو ساز، انتقال مایگی برای همپوشانی و اجرای بهتر جملات در سازی و دستیابی به گستره صوتی فعال‌تر و پویاتر؛ و ترجمان جملات و پاساژهایی که در ساز سنتور به‌عنوان خصلت‌ها و زبان اجرایی آن است، از موارد چالش‌برانگیز قطعات این مجموعه از لحاظ اجرایی برای سازی است.